

25

עלון המשק

גבעת חיים הקיבוץ המאוחד

2 בפברואר 1973
ל' בשבט תשל"ג

בעיירת חוה דאיון עם הילה וארנון

ש: הי לוח, מה מעשיך בשלומי, ואיזו מק עיירה זאת בכלל?
הילה: בשלומי 2200 תושבים והיא נמצאת בנוף נהדר בגליל המערבי, קרוב לקיבוץ מצובה ולא רחוק מראש-גניקרה ומהגבול הלבנוני. למרות שנוסדה לפני 20 שנה היא רק מעט התקדמה ונראית עדיין כאילו רק עכשיו יסדוה. חיים שם יוצאי מרוקו ועדות המזרח אחרות וכולן נשארו במסורת ומנהגים שהביאו אהן. זאת היא "ישראל השניה", אופיינית וכל ההתקדמות הכלכלית, החברתית והתרבותית של המדינה פשוט לא מגיעה לשם.

ש: מהו אורח החיים של משפחות כאלה ממרוקו דממה הן מחקיימות?

הילה: ממה שאני מתלהבת זאת הכנסת האורחית הנהדרת שלהם, את זה הביאו אתם ממרוקו. אבל גם כל המנהגים הפטריאכליים הביאו אתם וגם מאכלים מזרחיים ומנהגים אחרים הנראים מוזרים בעינינו. והעיקר: כולן משפחות מרובות ילדים. בממוצע 6 ילדים במשפחה. אבל אני מכירה גם משפחות עם 15 ילדים. כיום לא כולם אדוקים, אבל כולם שומרי מסורת ורק הנוער מתחיל להתרחק מזה. מה שקובע יותר מכל - מצבם הכלכלי הדחוק. לחלק אין פרנסה בכלל והם מחקיימים על הסעד בלבד. חלק מתפרנס מעבודות דחק והשכר הזה ירוד מאד, רק חלק קטן נהנה מן העבודה השכירה בקיבוצים) הסמוכים או שעובדים במפעל קטן לעשיית נקניקים. אי אפשר לשנות את המצב הנחשל בעיירה זו באופן יסודי, אלא ע"י שיפור קיצוני של המצב הכלכלי של המקום.

ש: ארנון, איפה אתה נמצא ומה שם המצב?

ארנון: העיירה ארנון היא בת 11.000 נפש ונמצאת בדרום על הכביש שנקרא בעבר "כביש הרעב" (מקיבוץ סעד דרום-מזרח). יש באופקים 6000 מבורגים ו-5000 ילדים. החושבים עלו ארצה ממרוקו, חוניס, חימן והוויולאחרונה הצטרפו גם 45 משפחות מרוסיה. בדרך כלל המצב דומה לזה שבשלוש י. גם עיירה זו נוסדה לפני קרוב ל-20 שנה וגם היא נשארה מפרגת ונחשלה עם הסגנון האופייני-ני לעדות המזרח. 50% מן התושבים נחמכים ע"י לשכת הסעד. קיימים בחוף העיירה כמה מפעלים תעשייתיים של ההסתדרות בעיקר לאריגים ואלה מעסיקים חלק מן המפרנסים. שכר המינימום ומפעלים אלה - 400 ל"י לחודש ומזה צריכים להתקיים גם משפחות מרובות ילדים. בטיפול שלי, בין השאר, משפחה אחת בת 17 ילדים. מצבם של אותם הפועלים שעובדים כשכירים בקיבוצים בסביבה הוא יותר טוב, אבל אלה אינם רבים. גם באופקים כולם מסורתיים, רבים אדוקים ממש וקיימים כאן כ-40 בתי-כנסת (!). גם כאן מתרחקים הילדים והנוער מן הדת ומן המסורת. הילדים הנם צברים לכל דבר אבל נדמה להם שעליהם להתרחק מן ההורים ולהדמות לאשכנזים. הם רואים כהוריהם אנשים נחשלים, מפגרים ופרימיטיביים וקשרי המשפחה מתרופפים והולכים.

דאיון הלוח

ש: ומה מעשיכם אחם בעיירות אלון?

הילה: באנו לעזור. התנדבנו במסגרת התנועה לפעול, לקדם ולשפר את המצב בעיירות. בשלומי אנו מהווים גרעין של 11 חברים צעירים - 9 בני קיבוצים ו-2 עירוניים - שהתארגנו יחד ז.א. גרים יחד, מבשלים יחד, מתייעצים בנוגע לפעולות והדרכה. המועצה המקומית העמידה לרשותנו דירה. כל מה שאנו עושים הוא למען העיירה ומודרך על ידי צורכי העיירה ובעיקר צורכי הילדים והנוער. המועצה המקומית הקימה כאן "בית-נוער" ובחור זה קיבלנו מספר חדרים בשביל ילדים מכיחות ד' ועד ה' אותם אנו מדריכים. אלה הם תלמידי בית-ספר ממלכתי-כללי - אין לנו קשר לבית-ספר דתי ממלכתי, ובכל זאת מגיעים אלינו גם משם ילדים בודדים. אנו עוזרים לילדים בשיעורי בית ומקיימים יום יום פעולות קבוצתיות ענפות החל משעה 5 אחה"צ ועד לשעות הערב: יש כאן משחקים, שיחות, סיפורים, ריקודים, מלאכה, סיורים בטבע, ספורט ועוד. אבל הפעילות הזאת היא רק חלק מעבודתנו. לא פחות חשוב הוא שאנו במשפחות של הילדים, משוחחים עם ההורים, מטפלים בילדים מיוחדים, קשים או מפגרים ועוזרים להוריהם בעצה ובמעשה.

ש: כיצד מקבלים אתכם במשפחה?

הילה: מתיחסים אלינו יפה מאד גם בדרך ארץ וביחס של כבוד. זה רק שלושה חודשים שהחללנו לפעול, אבל כבר ישנה הערכה כללית חיובית למפעל שלנו, ממש אוהבים אותנו.

ש: אתם עוזרים להם, אבל מי עוזר לכם?

הילה: המועצה המקומית נותנת לנו כסף ועוזרת בכל. קיבוצים בסביבה שלחו לנו צענו-עים לילדים קטנים וספרים ליוחור גדולים וכן משחקים רבים. התחלנו בהדרכה של ילדים וכעת אנו מחקשים לנוער המחבגר. עבורו פתחנו מועדון מיוחד בשעות הערב. באים לשם נערים ונערות בני 16 עד 18 וגם משפחות צעירות. במועדון זה אנו מפעילים טלוויזיה ורדיו והרבה משחקים חברתיים. כעת אנו מתכננים הזמנת מרצים מבחוץ וסיוולים בשבתות. כל זה רק בהתחלה, אבל ישנם סיכויים טובים להצלחה הפעולה.

ש: ארנון, גם באופקים אתם קשורים לנוער המחבגר?

ארנון: אופקים הרבה יותר גדולה ויש חיקוי של חיי הערים הגדולות ובמיוחד בסגנון של הנוער ובאורח החיים שלו. את אלה הקשורים אלינו חילקנו לשני חלקים: נוער לומד ובחוכו גם תלמידים מבית ספר היכון דתי (בית ספר התיכון היחידי בעיירה) והנוער שלא לומד ושברובו הוא נוער שוליים. רבים מהם נמצאים על סף העבריינות. מטרחנו למצוא 2-3 ילדים מוכשרים אותם נחנך להיות מדריכים בעציד. קיים גם מוסד לחינוך מטעם עליית-הנוער ושם לומדים כיתה של "חטיבת הביניים" בגילי 13 עד 17, אלא שכולם ברמה נמוכה והם לומדים כמו בכיתה ג'. נוסף לכל אלה קיימת כיתה "קלפ" נפרדת לבני 9 עד 12 שלרבים מהם יש כבר תיקים במסגרת וכולם שייכים לנוער שוליים. את כל אלה אנו מדריכים ואיננו בטוחים בהצלחת עבודתנו. כמעט כל הנוער כאן "בעייתי" והמצב חמור וירוד. אנו מעטים מדי כדי להשתלט על ההמון הזה.

ש: מי אתם בכלל - לא סיפרת על גרעין המדריכים באופקים.

ארנון: במקרה גם אנחנו קבוצה של 11 מדריכים - כולנו מתנדבים. 3 הגיעו מירושלים (סטודנטים), 2 בנות ממשק "מפלסים" (איחוד הקבוצות והקיבוצים) ו-6 מהקב"מ - בית-אורן, אשדוד-יעקב, גבעת-ברנר, משאבי-שדה וגבעת-חיים. גם אנו חיים בקומנה ומבשלים בחורצות - השבוע אני הסבה-ורואים בעבודת ההדרכה שלנו מפעל קולקטיבי לשם עזרה לנוער בעיירות פיהות. עבודתנו איננה במסגרת תנועת הנוער העובד - אם כי אנו פועלים בשיחוף ותיאום עם התנועה הזאת - אלא במסגרת גרעיני תנועת "עודד"

ש: כיצד אתה מסכם את שלושת החודשים באופקים?
ארנון: אין עוד מה לסכם. עבודה עצומה לפנינו. התחלנו בזה שכל אחד מאתנו התקשר אישית למשפחה אחת מרובת ילדים. עזרנו לילדים בשיעורי בית, יעצנו להורים בבעיותיהן והגענו עתה ל-6 - 7 קבוצות בנות 15 ילדים, אבל אנו בסך הכל עדיין בהחלפת הפעולה!

ש: מי עוזר לכם בקיום הפיסי - מאין מגיע הכסף?
ארנון: הכסף בא ממשרד להתנדבות שליד משרד ראש הממשלה באמצעות הנוער העובד והוא מורכב מכמה תקציבים: קיום 160 ל"י בחודש, נתיעות (לפי המרחקים) פעולות (לפי הצורך) ועוד. אנו חיים ברמה צנועה מאד ועושים חשבון על כל אגורה. חיי הקומונה שלנו מבוססים על הנ"ל. תרבות וחברה ועזרה הדדית בכל השטחים ובעיקר בנוגע לעבודת ההדרכה שעומדת במרכז כל השיחות בינינו.

ש: כיצד אתה, הילה, מסכמת את עבודתך?
הילה: השאלה היא כיצד הם, התושבים, רואים אותנו. המון התושבים נמצאים אצלנו בדירה ובכית רוב הזמן. תמיד יש להם מה לשאול. ואם לא לשאול, לפחות, רוצים לראות אותנו. הפכנו למין מרכז חברתי בעיירה. בקושי אנו מסתגרים למנוחת הצהריים. יש רושם שמעריכים מאד את עבודתנו.

ש: מי יזם את עבודתכם. מי שיכנע אתכם שצריך ללכת לעיירות פיתוח ולהדריך שם ילדים ונוער?

הילה: עופר ישראלי חבר מושב כפר-ויתקין, הוא המייסד של חנועת "עודד". הרבה בני קיבוצים קיבלו את הרעיון הזה. נירה יחיאלי מגבעת-חיים איחדו שייכת למנהיגות החנועה. אם חלק מבני הקיבוצים יתן שנה לפני השירות הצבאי או אחריו לעבודה זו ישתנו פני הדברים בעיירות הפיתוח שינוי יסודי.

ש: האם לא מחכים לכם תפקידי הדרכה בתוך החנועה הקיבוצית?
הילה: אין זה עומד בסחירה, גם זה נחוץ וגם זה. איננו חושבת שאני מקריבה משהו כאשר אני מדריכה בעיירה. אנו בעצמנו נשכרים מפעולה זאת. החנועה הקיבוצית דחוקה מאד מחיי "ישראל השניה" וכלל לא מכירה אותה. שינתי את כל השקפותי על האנשים האלה אחרי שאני חיה מספר חודשים ביניהם. כעת אני מתיחסת אליהם אחרת לגמרי. אינני מאמינה שבכוונתו להושיע ולגאול אותם ותפקידנו לא בהטפה אלא בעזרה. אני חקורה שקצת נקדם אותם וקצת נעלה רמתם.

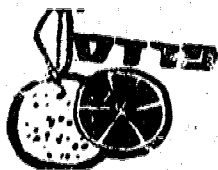
ש: ואתה, ארנון, כיצד אתה רואה את הסיכויים לעתיד?
ארנון: לעבודתנו יש ערך אם אחרינו יבואו מדריכים וימשיכו במפעל. לשני הבחורים מביח-ספר דתי תיכון אנו עוזרים להתכוון לבחינת הבגרות והם צריכים להיות מדריכים לנוער בעיירה. לא כולם בורחים מאופקים. יש צעירים שרואים את יעודם במקום ורוצים לפעול למען שינוי המצב. הם "פטריוטים" מקומ יום. לנו, המתנדבים מהחוץ, יש רק שנה אחת להדרכה וזה לא מספיק, כמובן. ובכל זאת מאמין אני שיש ערך רב לעבודתנו.

במזכירות

בנוסף לזה תיבדק האפשרות להוסיף מתנדבים לפרדס על חשבון ענפים אחרים. יחד עם זאת יכין ריכוז העבודה תוכנית לגיוס כל הציבור לקטיף. הכוונה היא למשך שבועיים עד שלושה שבועות החל מאמצע פברואר ובמידה ויהיה צורך בכך יופעל הגיוס באמצע אפריל פעם נוספת.

הקטף בפרדס

צרות הפרדס העלה את בעיית הקטיף. יש השנה הרבה פרי ואנו נמצאים בפיגור בקטיף. הסיבות לפיגור הן: הקרה, הגשמים, השבי-תוח בנמלים. עתה לוחצים עלינו לשלוח יוחר פרי. במזכירות סוכס שיש להפעיל את מתקני הקטיף בשתי משמרות. לצורך זה יגייס ריכוז העבודה 4 עד 5 חברים צעירים מענפים אחרים וממקומות עבודה לשעתיים עד שלש שעות יום יום במשך שבוע לעבודה בפרדס. גיוס זה יחבצע בשעות של אחה"צ משעה 1.00.

באשפה

הכשרתו של גלעד אריאלי בארה"ב

צבי: הכשרה זאת אושרה לפני כשנה וחצי ולא יצאה לפועל מסיבות שונות. גלעד לא ביקש אותה לשנה הזאת והמוסדות בועה שאין הכשרה עובדת אוטומטית משנה לשנה. אין לנו אפשרות להוסיף לחקציב ההכשרה כעשרה אלפי לירות ולכן מציעה המזכירות לגלעד לדחות את הנסיעה לשנה הבאה.

גלעד הסביר את הסיבות שמנעו ממנו לצאת לסיור הזה של שלושה חודשים ואלה היו ברובן סיבות של עבודה ושל המצב בהודיה, ענף שהכפיל את היקפו בשנתיים האחרונות מבלי שהצוות גדל. כעת ניתן לצאת מן הענף מבלי להזיק לו ויש סיכוי שהכשרתו תחסוך מהר מאד את הסכום שהיא עולה.

גיוור גור: ועדת ההכשרה אינה מתנגדת לעצם חוכניה ההשתלמות הזאת של סיור בחורף חרנגולי הודו בארה"ב, אלא רק למועד הנסיעה. לא ראינו סיבה מדוע גלעד מוכרח לנסוע בשנה זו, כאשר לנו אין כבר חקציב.

בדיון השתתפו עוד: פרנטי, עמוס גורן, יהודה ג. צבי מנחם, גיורה מגל ואורי א.

בהצבעה חשאת החלטת: גלעד יסע לארה"ב החורף - 57 קולות; 27 הצביעו בעד נסיעה חו בשנה הבאה.

=====

בקשת חופשה של חנה ואשר גלעד

צבי: חנה ואשר מבקשים חופשה של השעה חודשים, מזה חצי שנה הם רוצים לעבוד עבודה חוץ ולהרויח כסף בשביל טיול בחו"ל. אין למזכירות סמכות להחליט על כך. מקובל כבר אצלנו לאפשר טיול לחו"ל לחברים משיש להם כסף פרטי. על כן אין אפשרות להעניק לגלעד חופשה של חודשיים. אבל נחוץ לנו הסדר קיבוצי-כללי ולדעתך על חנה ואשר להמתין להסדר כזה.

בדיון השתתפו: חנה גלעד, גיורה גור, חנה עוזרד ונעמי גלד.

הוחלט בהצבעה חשאת:

80 קולות בעד החופשה של 9 חודשים
11 " נגד.

הסדר לטיפול בסלויזה

ישראל אסקין ומשה גל נקבעו כאחראים לכל הפניות הקשורות בהפעלת מכשירי הסלויזה ולטיפול בהם במשך השנה. חברים שמכשירם לא תקין יפנו ע"י פתק לחא הדאר של ישראל אסקין. למשך השנה ישנה אחד-יורה של "תדירן" ולכן מתבקשים החברים לא לנסות לעשות תיקונים בעצמם.

לחברים בעלי אנטנות חיצוניות: עדיין אנו בודקים אם ניתן שאנטנה אחת תשמש שני מקלטים. במידה ויחברך שהדבר בלתי אפשרי ירכוש המשק אנטנות נוספות. צינורות לאנטנות חיצוניות חולקן ליד חדרי החברים. כבל לאנטנה אפשר לקבל אצל חנן שרון. יש למסור לו כמה מארים נחוצים לזה.

יש לדאוג שלא יהיו צינורות מיותרים בהחשב עם הנוף וברוך כבוד היום ששתי אנטנות יכולות להיות על צינור אחד. במידה וישנה כבר אנטנה לשכך אין להתקין עוד צינור, אלא להתחבר לצינור הקיים של השכך.

צ ב י

שאלתה לוועדת המחנה

בזמנו הוחלט שמגרש החניה ליד בית שבת מיועד למכוניות קטנות בלבד והוא סגור למשאיות ולטרקטורים. החלטה זו אושרה באסיפה ועל ועדת המחנה הוטל הפיקוח על ביצועה. לרכב כבוד הוכן שטח חניה ליד הבניין בשרון.

החלטה זו נשכחה במהרה והרעש של המשאיות והטרקטורים הוא עתה בלתי נסבל והדיירים הסמוכים למגרש אינם יכולים עתה לנוח לא ביום ולא בלילה. עוד לפני שעה 4.00 בבוקר מתעצם שירטור המנועים והוא נמשך לפעמים עד אמצע הלילה. חברים רבים הגרים שם הגיעו למתח עצבים כתוצאה מרעש מתמיד זה.

נוסף לזה חונות כאן גם משאיות ענק עמוסות בזבל כימי או חומר אחר ושורר סרחון כבד. אילו נהגי המשאיות האלה היו מתנהגים כך בעיר, הייתה מתערבת המשטרה ומטילה עליהם קנסים כספיים.

ובמשק הקיבוצי אין לנו, לדיירים, שום הגנה? הנהגים האלה, החברים שלנו, יכולים להתנהג ללא התחשבות בדיירים?

ועדת המחנה אחראית למצב הזה באופן ישיר. היא שקבעה כאן מיקום לשיכון הוותיקים שלנו והיא שהחליטה על מגוון החניה במקום הזה. מחובתה להתערב ולהשחלט על המצב ולהגיב בחריפות על מעשי הנאגים האלה מפירי המשמעת. מה חושבת ועדת המחנה לעשות כדי לשים קץ לרעש ולסרחון האלה?

דייר אחד בשם כל הדיירים

לרות ויוסף כרמון ולאמו של אורי להולדת הנכד

לחנה ואורי אפרים להולדת הבן

מי יקבע מה לומדים?

האם יתערב בית הספר בקביעת מערכת הלימודים האישית או שהתלמיד לבדו, הוא שיקבע מה ילמד? האם יחייב בית הספר את התלמיד ל"תוכנית מינימום", שמעבר לה יהיה חופשי לבחור? האם יחייב אותו למספר שעות מינימלי, או יתן חופש מלא לכל תלמיד לקבוע, מה יהיה מספר שעות הלימוד השבועי (חוץ הנחה, כמובן, שכל שעה לימוד חסרה חוזר בשעת עבודה במשק)? - אלה הן חלק מן השאלות שנדונו בקבוצות הדיון של תלמידי י' - יא', לקראת הפעלת מערכת הלימודים החדשה בסוף חודש זה.

הדיון הוכן על ידי מועצת התלמידים והוצגו בו עוד השאלות הבאות: האם הצדיקה עצמה השיטה, לפיה נלמד מקצוע משך 4 שעות בשבוע משך חצי שנה, במקום שתי שעות שבועיות לאורך כל השנה, כאשר שתי שעות בערך מוקדשות לעבודה עצמית מודרכת? מהי החשובה שביה"ס צריך לתת לשאלת בחינות הבגרות?

ניתן להלן את סיכום הדעות שהושמעו בדיון.

לימודי חובה - כן או לא?

בנושא זה היו הדעות חלוקות. המחייבים שיעורי חובה טענו, שביה"ס אחראי לכך, שהתלמיד יצא ממנו עם מסען בסיסי של ידיעות. לכן חייב הוא לעמוד על כך, שמקצועות מסויימים, יילמדו כמקצועות חובה.

השוללים טענו, שכן בגיל של כיתות הנעורים די בוגר, כדי להרכיב לעצמו תכנית לימודים מאורגנת.

מתוך התלבטות בנושא זה הועלו מספר הצעות פשרה:

- * מקצועות החובה ייקבעו ע"י התלמידים והמורים במשותף, לאחר בירור ושיכנוע הדדי.
- * במחצית הראשונה של שנה הלימודים ייקבעו מקצועות החובה ע"י הנהלת ביה"ס ואילו במחצית השנייה יהיה חופש בחירה מלא מתוך הנחה, שכמחצית השנייה כבר יודעים החל-פידים במה המדובר ויכולים להחליט בעצמם.
- * להפוך את לימוד האנגלית ללימוד בחירה, כדוגמת המתמטיקה.
- * ללמוד לשון לא במסגרת כיתה אחת, כנהוג עכשיו, אלא בחוגים המבוססים על נושאים או על רמות, כדוגמת האנגלית.
- * לקצץ את מספר שעות המחנך; לקבוע את הפגישות עם המלווה הלימודי מחוץ לשעות הלימוד.
- * להפחית את מספר שיעורי החובה בהדרגה מי' עד יב'.

כל התלמידים היו מאוחדים בדעה, שלימוד הקיבוץ יישאר לימוד חובה. כן היתה הערכה רבה גם מצד אלה ששללו הכוונת המערכת האישית ע"י ביה"ס, לפעולתו של המלווה הלימודי כמי שמסייע לתלמיד להגיע לתוכנית לימודים אישית, מאוזנת ומתאימה לו.

שעות עבודה מול שעות לימודים

הרוב הגדול של המשתתפים בדיון ראה את שעות העבודה כשות ערך לשעות הלימודים, כעקרון מקובל, שתלמיד לומד 36 שעות שבועיות. בעיות מיוחדות של תלמיד החסר שעות לימוד יוסדרו בינו לבין המחנך או המלווה הלימודי. תהיה התחשבות בתלמידים, הממלאים תפקידים מיוחדים, כגון - הדרכה או נגינה.

מעוט הציע, שלא יוטלו שעות עבודה נוספות על התלמיד החסר שעות לימוד.

גופי לימוד בני 4 שעות: עבודה עצמית מודרכת - כן או לא?

מחייבי השיטה של גופי לימוד בני 4 שעות רואים בה אפשרות להעמיק את הלמידה במקצועות הרצויים להם, במקום "לרקוד על הרבה חחונות בבת אחת".

השוללים סבורים, כי יש בשיטה ביזבוז מסויים, בהיותה בנויה על עבודה עצמית מודרכת. מוטב לתת יותר שיעורי-בית וללמוד בכיתה עוד מקצוע נוסף.

מאחר שהרוב אינו משוכנע, שעבודה עצמית מודרכת היא למידה משמעותית וטובה יותר, מציעים: * לעבור לגופי לימוד של שלוש שעות. * לחלק את המקצועות - חלקם ילמדו 4 שעות וחלקם שעתים. * ליצור שני מסלולים מקבילים בכל מקצוע, של 4 שעות למעמיקים יותר ושל שעתים לאלה המעוניינים בלימוד היסודות בלבד.

בחינות בגרות - האם וכיצד?

* רוב גדול היה בעד חוגים מוגדרים בהם מכודנת תוכנית הלימודים לבחינות הבגרות - בכיתה יב' בלבד.

* לעומת זאת לא ראו טעם בכיתה מיוחדת, בעלת מערכת לימודים שלמה, המתכווננת לבחינת הבגרות.

איגרת לאינפורמציה מה 16 בינואר 73 של בית הספר המשותף "חוף הכרמל"

(מוגש ע"י הנהלת ביה"ס)

אחרי ט'ן בשבט

אחרי שנים רבות יצא לי השנה שוב להשתתף בטקס הנטיעות. היחה זו חוויה נעימה מאד ועלינו להודות, כפי שכבר ציינתי בעלון, לצוות שהכין את החג בשקידה ובכושר אירגוני. יחד עם זה אני חושב שט'ן בשבט אחד מחגי הטבע היפים ביותר, לא יכול להיות רק "נחמד מאד" ולא צריך להיות רק חג של ילדים קטנים ומשפחותיהם. בחג זה צריך לשחף את כל הישוב - וקודם כל השתתפות מלאה של כל ילדי ביה"ס - על הכלים האירגוניים ניים ומבשרי עזר הטכניים. וכך בערך אני מתאר לי את הטקס: הקהל מתאסף במגרש, קרוב לשטחי הנטיעות, שם הוא מחקבל על ידי הילדים בשירה ונגינה ומחקיים טקס קצר בהשתתפות קריינים ומקהלה. ואז יוצאים בתלוכה לשטח הנטיעה: בראש הפרשים, אחריהם ילדי ביה"ס, כל ילד ושתיל בידו, אחריהם הילדים הקטנים עם הוריהם, תלוכה עליזה כזאת היא חלק חשוב של החג.

שירה בציבור בשטח פתוח היחה חמיד בעיה כאובה. הציבור ובעיקר הילדים, מוכנים לשיר, ז.א. להצטרף לשירה. זה לא ניתן כשהשירה מתפזרת ברוח. אפשר לפתור את הבעיה דף בעזרת מקולים ולכן בשביל זה יש לנו ציוד אלקטרוני יקר. לא מתקבל על הדעת שאי אפשר להפעילו דווקא בחג.

בסוף אדגיש עוד פעם שאין הדברים האלה באים כדי להפחית מהרגשה הטובה שהיחה לכולנו בשעת הנטיעה.

ש א ו ל

ה י ו ם ה י ר ו ן

מצאנו בעלון יפתח כחכה על היום הירוק בביה"ס האיזורי בכפר בלום. אנו מביאים אותה כאן. לדעתנו זה רעיון לגמרי לא רע.

"היום הירוק" כך קוראים ליום בו התלמידים נשארים לעבוד בניה וההורים נוסעים ללמוד במקומם. עשרת ההורים שהגיעו מכל הישובים באיזור והאזינו במשך כל הבורק לשיעורים לדוגמה במקצועות רבים ומגורונים.

ההורים ראו מכיתה לכיתה בהתרגשות רבה והשתתפו בשיעורים באופן פעיל. גם המורים נראו מאושרים מהשינוי, כאשר חזרו ההורים הכיתה הציעו כמה ילדים להמשיך בסידור הזה גם למחרת... ולא רק בט'ן בשבט.

אן של אלף הימים

אחרי שהיו לנו סרטי מתח, מערבוניים וסחם סיפורים פסיכודליים הגיע תורו של הרומן ההיסטורי.

אני לא אוהבת סרטים על היסטוריה. קשה לי לראות בדמויות המחופשות הללו הגברים עב, הכרס והנשים העטופות כל כך, יצורים אנושיים. תמיד מסריד אותי איך מרגישים בגוף זה השחקנים. קשה לי לראות הנוף הפסטורלי והצבעוני דקע ממשי למאורעות. אבל אני כבר יודעת את חשיבות הסרטים האלה. פעם למדו היסטוריה. היום יש קולנוע, וזהו.

לזכותו של הסרט "אן של 1000 הימים" אפשר לומר שהוא שיכנע אותנו לכל אורכו. היינו משוכנעים שהנערה החמודה והקפצנית אכן משכה בחוטי המאורעות של הימים ההם. היא, הקטנה והחצופה, בהענייה פנים מול הנרי, המלך הגדול (והשמן) גרמה לכך שאנגליה ניחקה עצמה מהאימפריה של הכנסיה הקתולית ואף נעשתה יריבתה של קיסרות ספרד. והיא שגרה לסיכסוכים הפנימיים של שליטי אנגליה, שהמשכס ניכר עוד שנים רבות לאחר מכן בימי המלכה אליזבת ומרי סטיוארט. ולא חשוב שאנחנו לימדו שצריך לחפש סיבות יותר רציניות כשמנסים לנתח תהליכים היסטוריים.

יצר ברטק היה גם הוא משכנע. הוא לא היה הנרי השמיני, שראינו בטלוויזיה: גדול, שמן ודוחה והיו אפילו רגעים שיוכלנו להבין את אן כשהיא אמרה שהיא אוהבת אותו. אבל המרשימה מכל היחה אן. והשחקנית נדמה לי שעוד אף פעם לא ראינו אותה על הכד. אבל היא היחה טובה ולעתים, ברגעים האחרונים, כשהיא עולה במדרגות כדי שיערפו את ראשה, חשבנו אפילו אנחנו שהיא אמיצה מאד וקורנת אישיות.

בכל אופן זה היה סרט טוב מאד ליום שישי בערב. כזה עם הרבה צבעים, הרבה אהבה, הרבה שנאה והעיקר: לא קשה מדי.

ד י נ ה

בתור הארנך למכבסה...

פיז'מה אחת שאלה מגבת: "הגידי כמה גבירתך מתנגב?" חולצה לגרב סחה בגיחור: "את כבר "עומדה" מרוב ליכלון?" והתחתונים ל"אחותם" בסוף ברוך: "כאן עוד תקום התנועה לשיחרור..." הכותונת קרצה כנגדם: "בינינו - נראה אם הם יסתדרו בלעדיו..."

ח.וינקו

מיכסות ייצור חדשות

(מתוך עלון ינואר 1973 - של ברית התנועה הקיבוצית)

עם משרד החקלאות התנהלו בירורים בדבר גובה מיכסות הייצור בענפי החלב, הלול וחרנגולי הודו בשנת 1973 עד 1974.

כידוע מפגר ייצור החלב ומוצרי החלב אחר הביקוש. כדי לסחום את הפער נזקקה הממשלה לייבוא אבקת חלב וחמאה. המשק החקלאי מייצר 430 מיליון ליטר חלב בשנה. כדי למלא את החסר יש צורך ב-60 מיליון ליטר נוספים.

הועד הפועל של מרכז התיכנון במשרד החקלאות החליט לבטל את המיכסות כדי לאפשר ייצור ללא הגבלה. בשנה הבאה ייבדק המצב מחדש. למשקים שהחילו להגדיל את ענף הרפת תיקבע המיכסה, בהתאם ליכולת הייצור, שנתיים לאחר התחלת הפיתוח.

בדיוני הועדה הכלכלית הועלה החשש מפני הרחבת הענף בשל חוסר רווחיותו, כתנאי המחירים של היום. הוחלט לעודד את פיתוח הענף בעזרת הלוואות ממשלתיות, בתקווה שיבוא תיקון בענין המחירים.

חרנגולי הודו

השנה ייצרו 30 אלף טון בשר הודי. סוכם להוסיף אלפיים טון, בעיקר לצורך פיתוח הענף בישובים החדשים. אם לא די בכך תובא השאלה לדיון מחדש.

צדיכת הבשר ההודי הולכת וגדלה, אולם אין אפשרות להגדיל את המיכסות בשל הייצור הבלתי מתוכנן והשינוק הפרטי, שקיבלו מימדים ניכרים.

ה ש כ ל ה ו ח ק ר

(חברי קיבוץ באוניברסיטה)

עד לפני שנים מספר היו חברי קיבוצים הלומדים או מלמדים באוניברסיטאות כבחינת הופעה נדירה למדי. הקריירה האישית של החברים לא הלכה, כנראה, בד בבד עם העקרונות החברתיים והאידיאולוגיים של הקיבוץ. כרם, בשנים האחרונות מסתמנת בקיבוצית נטיה גוברת והולכת לאפשר לחברים להגשים את שאיפותיהם בתחום ההשכלה העל-תיכונית והגבוהה. התנועות הקיבוציות נוכחו כי שליחת חברים ללימודים גבוהים גורמת לצימצום העזיבה בקיבוצים והרמת קרנה של החברה הקיבוצית. בעבר היה הרקע לחלק ניכר מעזיבות החברים חוסר אפשרותם ללמוד במוסדות להשכלה גבוהה. השנה לומדים במוסדות אלה בארץ כאלף ומאתיים חברי קיבוצים משלוש התנועות, מהם כ-400 מאיחוד הקבוצות והקיבוצים, קרוב ל-600 חברי הקיבוץ הארצי ו-284 חברי הקיבוץ המאוחד. קרוב ל-300 מהם לומדים באוניברסיטת תל-אביב, 220 לומדים בפקולטה לוגיקאות בחובות ומספר דומה של חברים בשכניון (בעיקר הנדסה חקלאית, מכונות ואלקטרוניקה). בין הלומדים באוניברסיטאות בפקולטות השונות בולט מספרם של המורים הרוצים לקדם את השכלתם והכשרתם. חברי קיבוצים רבים לומדים גם במוסדות על-תיכוניים שונים כמו: סמינר הקיבוצים באורנים, המדרשה החקלאית על שם רופין וקורסים שונים.

שליחת חברים ללימודים גבוהים גורמת בהכרח לשינוי פני הקיבוץ. אופיו החקלאי משתנה וגדל מספר עובדי החוץ בקרב החברים. עם האחרונים נמנים גם מרצים וחוקרים במוסדות להשכלה גבוהה. לאיחוד הקבוצות והקיבוצים, לדוגמה, 40 חברים שהם מרצים באוניברסיטאות. לקיבוץ הארצי -30.20% מחברי הקיבוץ המאוחד הם בעלי השכלה על-תיכונית.

=====

תוכנית השבוע 4.2.73 - 10.2.73

- יום א' - הערוכה תקליטים במועדון משעות 9.00.
- יום ב' - פגישה עם דני רוזוליו מזכיר הקיבוץ המאוחד בחדר האוכל 9.15.
- יום ג' - סרט "צריטי המתוקה".
- יום ד' - הופעת התיאטרון הצעיר מתל-אביב "בלילה פורחים הכוכבים" בבית שרה ב-9.15.
- יום ה' - מועדון.
- יום ו' - ערב עם אילי גורלי צק י בבית שרה בשעה 9.15.
- הכניסה חופשית רק לחברי המשק, אורחים ומוזמנים חייבים בכרטיסים.
- שבת - במוצאי שבת אסיפה כללית.

שבת תפילה